

1F4**D1****D.El.Ed. Examination****MAY, 2022****First Year (2016 Revised Syllabus)****PROFICIENCY IN MARATHI (Part-I)****Time : 11.00 to 1.00 Hrs.****Date : 26/5/2022****(3 Pages)****Max. Marks : 40**

1. (अ) खालील प्रश्नांतील विसंगत घटक ओळखा : 2
- (1) सदन, घर, भवन, इमारत, गृह
- (2) तो, तुला, मुलीला, त्याने, आम्ही
- (ब) खालील विधाने चूक की बरोबर ते लिहा : 3
- (1) त्, प् हे मृदू वर्ण आहेत.
- (2) लक्षपूर्वक ऐकणे म्हणजे श्रवण होय.
- (3) नामाबद्दल अधिक माहिती सांगणाऱ्या शब्दास विशेषण असे म्हणतात.
- (क) खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा : 3
- (1) खालील वाक्प्रचाराचा वाक्यात उपयोग करा :
'हात पाय गाळणे.'
- (2) खालील क्रियाविशेषण अव्ययाचा वाक्यात उपयोग करून वाक्य लिहा :
'जलद.'
- (3) खालील दिलेल्या शब्दाचा वापर करून अचूक वाक्य तयार करा :
'भयंकर.'

D1**1 of 3****P.T.O.**

2. खालील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी 60 ते 80 शब्दांत लिहा :

8

- (1) संप्रेषणाचे दोन प्रकार लिहा.
- (2) फरक स्पष्ट करा - आवाज व भाषण.
- (3) शिक्षकाने मराठी व्याकरणाचा अभ्यास करणे का आवश्यक आहे ?
- (4) भाषणाचे महत्त्व लिहा.

3. खालील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी 120 ते 160 शब्दांत लिहा :

12

- (1) अक्षर, शब्द, वाक्य हे संबोध स्पष्ट करण्यासाठी तीन भाषिक खेळ तयार करा.
- (2) श्रवण क्षमता विकसित करण्यासाठी शिक्षक म्हणून तुम्ही कोणते उपक्रम राबवाल ?
- (3) भाषण क्षमतेचे मूल्यमापन करण्याकरता पडताळा सूची तयार करा.

किंवा

'संगणक शाप की वरदान' या विषयावर वाद-विवाद या उपक्रमाकरता एक नमुना तयार करा.

- (4) जोडशब्द म्हणजे काय ते सांगून जोडशब्दाच्या विकसनाकरता तुम्ही कोणते उपक्रम राबवाल ?

किंवा

नाम म्हणजे काय ? नाम या घटकाचे अध्यापन करण्याकरता स्थल, व्यक्ती, पदार्थ, वस्तू यांची प्रत्येकी 10 शब्दांची यादी तयार करा.

4. खालील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी 200 ते 250 शब्दांत लिहा :

12

- (1) वर्णांची उच्चारस्थाने सांगून शब्दांच्या स्पष्ट उच्चारकरता कोणत्या साधनांचा वापर कराल ?
- (2) भाषा म्हणजे काय ? मराठी भाषेच्या कोणत्याही तीन बोलीभाषा उदाहरणासह स्पष्ट करा.

किंवा

मराठी भाषेवर प्रभुत्व मिळवल्यावर व्यक्तीच्या जीवनात कोणता परिणाम होतो ? ते उदाहरणासह स्पष्ट करा.

- (3) विद्यार्थ्यांना व्याकरणिकदृष्ट्या योग्य वाक्यरचना करता येण्यासाठी तुम्ही शिक्षक म्हणून कोणते उपक्रम राबवाल ?